

Εμπρηστικά μηνύματα εθνοτικού και θρησκευτικού μίσους από Κοσοβάρο καθολικό ιερέα σε μεσαιωνικό Σερβικό Ορθόδοξο ιερό

[Πατριαρχεία](#) / [Πατριαρχείο Σερβίας](#)

Οι εθνικιστικές προκλήσεις των Κοσοβάρων εναντίων της [Σερβικής Ορθοδόξου Εκκλησίας](#) και των ιερών τόπων της στο [Κοσσυφοπέδιο](#) και τα Μετόχια δεν έχουν τέλος, καθώς πριν λίγες ημέρες εμπρηστικές δηλώσεις εθνοτικού και θρησκευτικού μίσους ήρθαν να προστεθούν στον κατάλογο των καταγγελιών οι οποίες μένουν αδιερεύνητες από τους θεσμούς της [Πρίστινα](#).

Του Νικολάου Ζαΐμη

Σύμφωνα με την καταγγελία από πλευράς της Σερβικής Εκκλησίας και της Μητρόπολης Ράσκας και Πριζρένης, στον αρχαιολογικό χώρο του μεσαιωνικού μοναστηριού της Παναγίας του Χβοστάν στο χωριό Στουντένιτσα κοντά στο

Ίστοκ, εντός της νομικά καθορισμένης ειδικής προστατευόμενης ζώνης, την Τετάρτη 23 Ιουλίου 2025, πραγματοποιήθηκε δημόσια συγκέντρωση με θρησκευτική τελετή χωρίς τη γνώση και τη συγκατάθεση της τοπικής Εκκλησίας.

“Η πράξη αυτή αποτελεί άμεση παραβίαση των διατάξεων του Νόμου περί Ειδικών Προστατευόμενων Ζωνών”, επισημαίνει η Σερβική Εκκλησία. Σύμφωνα με την καταγγελία, κατά τη διάρκεια της τελετής, ένας Ρωμαιοκαθολικός Κοσσοσβάρος ιερέας, ο Φραν Κόλιαϊ, εκφώνησε ομιλία με ανοιχτά εθνικιστικά μηνύματα, χρησιμοποιώντας εμπρηστική γλώσσα που υποκινεί μίσος εναντίον εθνοτικών και θρησκευτικών ομάδων. Σύμφωνα με τα όσα υποστηρίζει η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης, προφανής πρόθεση αυτής της ενέργειας είναι να παρερμηνεύσει ιστορικά τεκμηριωμένα γεγονότα και να οικειοποιηθεί την κληρονομιά της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας.

“Η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης καταδικάζει απερίφραστα αυτή τη σοβαρή παραβίαση του νόμου ως συνέχεια μιας σειράς προκλήσεων που στρέφονται κατά της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και καλεί επείγοντως τους διεθνείς θεσμούς να συμμετάσχουν ενεργά στην προστασία των απειλούμενων θρησκευτικών και πολιτιστικών αγαθών της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και να παράσχουν αξιόπιστες διεθνείς εγγυήσεις στη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία, υπό τις συνθήκες ολοένα και συχνότερων παραβιάσεων των ισχυόντων νομικών κανόνων και της απουσίας επαρκών αντιδράσεων από τους θεσμούς του Κοσσυφοπεδίου”, αναφέρεται.

Εμπρηστικά μηνύματα

Κατά τη διάρκεια αυτής της τελετής, ο ιερέας Φραν Κόλιαϊ εκφώνησε πολιτικό λόγο με έντονα εθνικιστικά στοιχεία, προπαγανδίζοντας εχθρότητα προς άτομα που δεν είναι Αλβανικής εθνοτικής ή ρωμαιοκαθολικής προέλευσης. Σύμφωνα με τις μαρτυρίες και τον λόγο του στόχευσε συγκεκριμένα Ορθόδοξους Σέρβους και μουσουλμάνους. Χωρίς καμία ιστορική ή νομική βάση, χαρακτήρισε την Σερβική Ορθόδοξη μονή ως «εθνο-αλβανική και ιλλυρική».

Οι φωτογραφίες απεικονίζουν άτομα που μοιάζουν περισσότερο με πολιτικούς υποστηρικτές παρά με θρησκευόμενους, καθιστώντας όλη τη φάση μια ανοικτή βεβήλωση του ιερού χώρου. Σύμφωνα με την τοπική Εκκλησία, πρόκειται επίσης για σοβαρή κατάχρηση θρησκευτικής θέσης προς εθνικιστικούς και πολιτικούς σκοπούς. **Ωστόσο, δεν είναι γνωστό ακόμη αν αυτό το προκλητικό γεγονός πραγματοποιήθηκε με γνώση ή έγκριση του Καθολικού Επισκόπου στο Κόσοβο ή εάν πρόκειται για πρωτοβουλία του ιδίου του καθολικού ιερέα.**

“Οποιαδήποτε θρησκεία που επηρεάζει την εθνική μας ταυτότητα, οποιαδήποτε θρησκεία που αρνείται τα ιστορικά μας δικαιώματα, τα ιστορικά μας μνημεία είναι απαράδεκτη για τον αλβανικό λαό μας. Το φυσικό ένστικτο του ανθρώπου είναι να εξωραΐζει και να εξιδανικεύει τη ζωή προκειμένου να αναδεικνύει τις καλές πλευρές της ζωής του, τις καλλιτεχνικές, αισθητικές και θρησκευτικές του αξίες και τη δημιουργικότητά του ως έκφραση ζωής και ευθύνης. Αγαπητοί συμπατριώτες, πολλά από τα πολιτιστικά και θρησκευτικά μας αντικείμενα, που ανήκαν στην Καθολική Εκκλησία, καταλήφθηκαν από δύο δυνάμεις που ήταν σκοτεινές για εμάς, την Οθωμανική Αυτοκρατορία και τη Σερβική Αυτοκρατορία, οι οποίες, συνεργαζόμενες, πήραν την ιστορία μας στα χέρια τους”, είναι μερικά από τα εμπρηστικά λόγια του ιερέα Κόλιαϊ, ο οποίος υπηρετεί επί του παρόντος στην εκκλησία του Αγίου Αβραάμ στο Λάπουσνικ, στον δήμο Γκλόγκοβατς. Το

2015, υπηρέτησε στην εκκλησία του Αγίου Αντωνίου στο χωριό Γκλότζαν κοντά στο Πετς, όπου έμεινε περίπου τρία χρόνια.

Δεν είναι όμως το περιστατικό και το μοναδικό που έχει καταγραφεί. **Ανάλογη προκλητική ενέργεια είχε πραγματοποιηθεί το 2018 στον αρχαιολογικό χώρο Σερβικής Ορθόδοξης εκκλησίας στο Νόβο Μπρντό,** επίσης μέσα σε ειδικά προστατευόμενη ζώνη. Μετά το περιστατικό, η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία έστειλε επίσημο γράμμα στο Βατικανό, εκφράζοντας βαθιά ανησυχία για τη χρήση της θρησκείας στο Κόσοβο, για το “άνοιγμα” θρησκευτικών διχασμών και την προκλητική εκμετάλλευση αρχαιολογικών χώρων και προστατευόμενων ζωνών.

Η Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία ανακοίνωσε ότι θα εξετάσει διεξοδικά όλες τις διαθέσιμες νομικές επιλογές για την κίνηση διαδικασιών κατά των εμπλεκόμενων σε αυτή την ενέργεια, η οποία μπορεί να ερμηνευτεί ως ποινικό αδίκημα, καθώς εμπίπτει στην παραβίαση του Νόμου περί Ειδικά Προστατευόμενων Ζωνών. Όμως, δεν υπάρχει πολλή αισιοδοξία καθώς εξαιτίας ετών θεσμικής αμέλειας και επιλεκτικής εφαρμογής των νόμων που σχετίζονται με τη βία κατά εγκαταστάσεων της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, υπάρχει σοβαρός φόβος ότι και αυτό το τελευταίο περιστατικό θα μείνει ατιμώρητο!

Ατιμωρησία στην παραβίαση των νόμων

Από την Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης τονίζεται ότι αυτό είναι μόνο το τελευταίο σε μια σειρά περιστατικών που καταδεικνύουν την ανησυχητική καταπάτηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών της, τα οποία είτε αγνοούνται ανοιχτά είτε ερμηνεύονται αυθαίρετα. *“Υπάρχουν πολλά περιστατικά στα οποία οι θεσμοί του Κοσσυφοπεδίου δεν έχουν ανταποκριθεί νομικά ή τα έχουν αγνοήσει εντελώς”*, επισημαίνεται στην ανακοίνωση που εκδόθηκε την Δευτέρα, 28 Ιουλίου στη Γκρατσάνιτσα.

Ταυτόχρονα, οι ανοιχτές επιθέσεις κατά της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας σε ορισμένα μέσα ενημέρωσης και σε κοινωνικά δίκτυα δημιουργούν μια ατμόσφαιρα πλήρους ατιμωρησίας για παράνομες πράξεις που στρέφονται κατά της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και της κληρονομιάς της στο Κοσσυφοπέδιο και τα Μετόχια. *“Δυστυχώς, μετά από δύο δεκαετίες συνεχούς δημόσιας δυσφήμισης, ιστορικού αναθεωρητισμού που συνοδεύεται από την προώθηση προκλητικών εθνικιστικών αφηγήσεων, ψευδούς παρουσίας, άρνησης ταυτότητας, συνεχούς διάδοσης ρητορικής μίσους κατά της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, καθώς και βίαιων εισβολών σε εκκλησίες και συχνών παραβιάσεων του Νόμου για τις Ειδικά*

Προστατευόμενες Ζώνες, οι οποίες θεσπίστηκαν κυρίως για την προστασία της πολιτιστικής και θρησκευτικής κληρονομιάς της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, τέτοιες παράνομες πράξεις εκτελούνται ολοένα και περισσότερο χωρίς καμία νομική συνέπεια”, υπογραμμίζεται.

“Αυτά τα γεγονότα υπογραμμίζουν την επείγουσα ανάγκη ενίσχυσης του νομικού καθεστώτος της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας στο Κοσσυφοπέδιο, σύμφωνα με τις διεθνείς πρωτοβουλίες, προκειμένου να διασφαλιστεί η μόνιμη παρουσία και ασφάλεια του κλήρου, του μοναχισμού και των πιστών της, καθώς και η αποτελεσματική προστασία της πολιτιστικής και θρησκευτικής της κληρονομιάς υπό ισχυρές διεθνείς εγγυήσεις”, καταλήγει η ανακοίνωση – καταγγελία της Μητρόπολης Ράσκας και Πριζρένης.

Η ιστορική Μονή της Παναγίας του Χοστβάν

Σύμφωνα με στοιχεία που παραθέτει η Μητρόπολη Ράσκας και Πριζρένης, η μεσαιωνική Μονή της Παναγίας του Χβοστάν χτίστηκε στα θεμέλια μιας παλαιότερης βασιλικής κατά την τρίτη δεκαετία του 13ου αιώνα.

Αποτελεί έμπνευση του ρυθμού της Σχολής Ράσκας, και ανήκε υπό την προστασία της εκκλησίας μετά την ίδρυση της Σερβικής Ορθόδοξης Επισκοπής του Χβοστάν το 1219, μιας επισκοπικής έδρας που ίδρυσε ο Άγιος Σάββας.

Η μονή παρέμεινε σε συνεχή λειτουργική χρήση από τη Σερβική Ορθόδοξη

Εκκλησία μέχρι τα τέλη του 17ου αιώνα, όπως αποδεικνύεται από τον πλούτο των διατηρημένων τεκμηριωμένων πηγών και εκκλησιαστικών αντικειμένων. Μετά από αυτό, η μονή υπέστη ζημιές σε ταραχώδη ιστορικά γεγονότα, ερειμώθηκε και ο θρησκευτικός της πλούτος απομακρύνθηκε σταδιακά.

Σήμερα, μόνο τα ερείπια μιας μεγάλης μεσαιωνικής εκκλησίας, συνοδευτικών κτιρίων και οχυρώσεων σώζονται σε αυτό το σημείο. Η τοποθεσία έχει ερευνηθεί διεξοδικά από εξέχοντες αρχαιολόγους τις τελευταίες δεκαετίες, με εκτεταμένη τεκμηρίωση. Πολυάριθμες μεσαιωνικές επιγραφές και έγγραφα από τον 13ο αιώνα και αργότερα μαρτυρούν την πνευματική και ιστορική σημασία αυτού του ιερού τόπου. Δεδομένου ότι πρόκειται για θρησκευτικό και πολιτιστικό κτήμα εξαιρετικής σημασίας, στις 4 Ιουνίου 2008, δημιουργήθηκε μια Ειδική Προστατευόμενη Ζώνη με διάμετρο 100 μέτρα γύρω από τα ερείπια της Εκκλησίας της Παναγίας του Χβοστάν, μαζί με περισσότερες από σαράντα άλλες μεγαλύτερες ή μικρότερες προστατευόμενες ζώνες που περιλαμβάνουν σερβικές μεσαιωνικές εκκλησίες και μοναστήρια, σύμφωνα με τον Νόμο περί Ειδικών Προστατευόμενων Ζωνών. Σύμφωνα με τη νομοθεσία, εντός αυτής της ζώνης, δεν επιτρέπεται η διεξαγωγή απαγορευμένων ή περιορισμένων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συγκεντρώσεων, χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας και του Συμβουλίου Εφαρμογής και Εποπτείας.

Πληροφορίες: spc.rs, Drini.us, eparhija-prizren.com

Φωτογραφίες: eparhija-prizren.com